

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Węzeł palestyński

(g) W Palestynie trwa wrzenie — już wprawdzie nie tak gwałtowne jak z początku, ale jednak zawzięte i uparte. Arabowie naciskają na Anglię, aby wstrzymała dalszą imigrację żydowską. Anglia zaś, ze względu na drażliwy charakter jaki ma dla niej problem muzułmański, zamierza tym żądaniom w znacznej części uczynić zadość.

Dla Polski sprawa ta nie jest wcale obojętna. W ciągu ostatnich 14 lat Palestyna odcignęła z Polski przeszło 80 tysięcy żydów wedle cyfr oficjalnych, faktycznie zaś przeszło 100 tysięcy, jeśli doliczyć bardzo znaczną i ciągle rosnącą palestyńską imigrację nielegalną. Rok zeszyły był po latach 1920 — 1921 pierwszym, w którym emigracja odcignęła z naszego kraju, bodaj nawet z okładem, cały 33-tysięczny przyrost naturalny ludności żydowskiej, w czym trzy czwarte stanowiło wychodźstwo do Palestyny. W interesie obu stron, zarówno Polaków jak i żydów, jest aby się ten ruch wzmagał. To też nasz rząd powinien bacznie śledzić dalszy rozwój sprawy, pilnując by w nowym uregulowaniu imigracji do Palestyny interesy Polski nie doznały uszczerbku.

Można wprawdzie powiedzieć, że opór Arabów, który przed dzieściami laty potrafił rzeczywiście doprowadzić do zahamowania pierwszej wielkiej fali napływu żydowskiego z lat 1924—1926, ale żadnego już skutku nie osiągnął w jesieni 1933, gdy muzułmani burzyli się przeciw zaczętemu od wiosny tegoż roku ponownemu wzmocnieniu imigracji, będzie i tym razem bezskuteczny albo przemijający. Niemniej jednak węzeł palestyński pozostanie w dalszym ciągu bardzo powikłany i grozić będzie ciąglem dalszym ponawianiem trudności, jeśli go nie rozwiążą — sami żydzi, zmniejszając niezdrowy dotąd charakter swej emigracji.

Bo chociaż ilość żydów w Palestynie, wedle spisu z jesieni 1931 wynosząca 175 tysięcy, w ostatnim 4-leciu uległa podwojeniu i ludność arabska przewyższa obecnie żydowską już nie 4-krotnie ale tylko 2 do 2 i pół razy, to jednak słabą stroną osadnictwa żydowskiego jest to, że się głównie kupi w miastach. Stutysięczny i całkowicie żydowski Tel Awiw, przeszło 100-tysięczna a teraz już przeważnie żydowska Jerozolima, niewiele mniejsza a licząca 50 proc. ludności żydowskiej Haifa — to główne skupienia żydowskie. Natomiast wieś jest po dawnemu przeważnie arabska. Taki zaś stan rzeczy stanowi naturalne podłoże ciągłych konfliktów rasowych.

Dwie są główne tego przyczyny: niedostateczność żydowskiego funduszu kolonizacyjnego w stosunku do olbrzymiego obecnego napływu imigrantów (w samym roku 1935 wedle cyfr oficjalnych wynosił on 60.000) oraz niechęć większości żydów do osiedlania się na roli. Obie jednak trudności nie są niemożliwe do usunięcia o ile przyłożą się do tego z należytą energią sami zainteresowani. Inaczej ich stanowiąco w Palestynie będzie ciągle zagrożone — i to z winy ich własnych zaniedbań.

Wśród olbrzymiego entuzjazmu Mussolini proklamował Imperjum faszystowskie

Król Wiktor Emanuel III — cesarzem, marsz. Badoglio — wicekrólem Abisynji

RZYM, 9. 5. (PAT) Dziś o godzinie 22-ej zebrała się w Pałacu Weneckim Wielka Rada Faszystowska, a bezpośrednio po niej rada ministrów.

Na Placu Weneckim, skąpanym w świetle reflektorów i udekorowanym sztandarami, zgromadziło się paręset tysięcy publiczności oraz cały garnizon wojskowy Rzymu w pełnym rynsztunku wojennym z chorągiewkami.

Posiedzenie Wielkiej Rady Faszystowskiej trwało zaledwie 10 minut, a posiedzenie rady ministrów 3 minuty.

O godz. 22 min. 15 ministrowie ukazują się w oknach. Orkiestry grają bez przerwy marsze wojskowe. Ludność wywołuje Mussoliniego, rzucając w górę czapkami i powiewając chorągiewkami.

O godz. 22 min. 33 ukazują się na balkonie Pałacu Weneckiego przy dźwiękach fanfar Mussolini.

Wicesekretarz partii woła:

Pozdrowienie dla Duce!

Okrzyk ten powtarzają setki tysięcy piersi. Po burzliwej owoacji, która trwała przez parę minut, Mussolini wygłasza do tłumu następującą mowę:

„Oficerowie, podoficerowie, szeregowcy wszystkich sił zbrojnych państwa w Afryce i we Włoszech. Czarne Koszule rewolucji, Włosi i Włoszki, przebywające w ojczyźnie i na świecie. Słuchajcie!

Na mocy decyzji, które za parę chwil poznacie i które uchwalila Wielka Rada Faszystowska, dokonywa się wielkie wydarzenie dziejowe. Oto rozstrzygnięte zostały losy Abisynji. Dziś, dnia 9 maja 14-go roku ery faszystowskiej. Wszystkie węzły przecięł nasz miecz. Zwycięstwo afrykańskie będzie w dziejach ojczyzny naszej pełne, czyste i całkowite tak, jak o tem śnił i jak tego pragnęli nasi polegli legionści.

Włochy posiadają wreszcie swoje imperjum!

(Burza oklasków i okrzyków).

Jest to imperjum faszystowskie, ponieważ nosi znamiona woli i potęgi liktorskich znaków rzymskich, ponieważ jest to cel, do którego w ciągu 14 lat budzono i organizowano energię młodych i dzielnych generacji włoskich.

Jest to imperjum pokoju, ponieważ Włochy chcą pokoju dla siebie i dla wszystkich, ale, jeżeli uciekają się do wojny, to czynią tylko wtedy, gdy zmuszone są do tego koniecznościami życia.

Jest to imperjum cywilizacji i ludzkości dla wszystkich ludów Abisynji. Jest bowiem zwyciężajemy Rzymu, że po zwycięstwie spręga ludy zwyciężone ze swoimi losami. Oto jest prawo Włoch, które zamyka jeden okres naszych dziejów i otwiera okres nowy.

TERYTORIA, KTÓRE NALEŻAŁY DO CESARSTWA ABISYNJI SĄ ODDANE POD SUWERENNOŚĆ PEŁNĄ I CAŁKOWITĄ KRÓLESTWA WŁOSKIEGO.

TYTUŁ CESARZA ZOSTAJE NADANY KRÓLOWI WŁOCH DLA NIEGO I JEGO NASTĘPCÓW.

Oficerowie, podoficerowie, szeregowcy w Afryce i Włoszech, Czarne Koszule, Włosi i Włoszki! Naród stworzył imperjum swoją krwią, a uczyni je płodnym swo-

ją pracą i bronić je będzie przeciw każdemu z bronią w ręku. — W poczuciu najwyższej pewności, opartej na sile żelaza i potęgę serca, wita Rzym po 15-tu wiekach wskrzeszone cesarstwo, ale, czy jesteście imperjum tego godni? (Burza okrzyków potwierdzających).

Krzyk ten jest, jak święta przysięga, która obowiązuje was wobec Boga i wobec świata, na życie i na śmierć.

Czarne Koszule, legionści, pozdrowienie dla Króla!

Mowa Mussoliniego zakończona została długotrwałą i radosną manifestacją wojska i ludności, która z pieśnią na ustach ruszyła pod pałac kwirynalski, aby pozdrowić króla Włoch i cesarza Abisynji.

Słychać odgłosy salw armatnich.

Dekrety królewskie

RZYM, 9. 5. (PAT) Król Wiktor Emanuel III-ci wydał w dniu 9 maja r. b. dwa dekryty.

Dekret pierwszy głosi:

Art. 1. Terytoria i ludy, które należały do Cesarstwa Abisynijskiego, zostają oddane pod suwerenność pełną i całkowitą Królestwa Włoskiego.

Tytuł Cesarza Abisynji zostaje przyjęty dla Króla Włoch i jego następców.

Art. 2. Abisynja jest rządzona i reprezentowana przez gubernatora generalnego, który ma tytuł wicekróla, a któremu podlegają gubernatorzy Erytrei i Somali. Gubernatorowi generalnemu, wicekrólowi Abisynji, podlegają

wszystkie władze cywilne i wojskowe.

Gubernator generalny, wicekról Abisynji jest mianowany dekretem królewskim na wniosek szefa rządu.

Drugi dekret głosi:

Art. 1. Marszałek Włoch, Piotr Badoglio, markiz di Sabotino, mianowany jest gubernatorem generalnym Abisynji z tytułem wicekróla z pełnią władzy.

Art. 2. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i zostanie przedstawiony, celem przemianowania go na ustawę.

Wielka Rada Faszystowska uchwaliła jednomyślnie następujący adres:

Narady pracowników państwowych w sprawie emerytur

Na dzień dzisiejszy, poniedziałek, 11 b. m. zwołane zostało posiedzenie Centralnej Rady Pracowniczej, reprezentującej związek pracowników państwowych i

samorządowych.

Na posiedzeniu tem zapadnie decyzja w sprawie zwołania do Warszawy nadzwyczajnego zjazdu w obronie emerytur.

Wybuch bomby w lokalu wolnomyślicieli

W dniu wczorajszym w lokalu Wolnomyślicieli, przy ul. Królewskiej 16, odbywał się odczyt zorganizowany przez b. posła Kazimierza Czaplińskiego. Na powyższy odczyt przybyło około 100

osób. Po rozejściu się zebranych spostrzeżono na oknie pozostawioną ciężką skórzaną. Nie ruszono jej jednak, myśląc, że zostawiona została przez zapomnienie i że prawy właściciel zgłosi się po nią.

O godzinie 23 w lokalu nastąpił ogromny huk rozerwanej bomby. Zawiadomiono natychmiast policję i władze śledcze.

Jak ustaliło dochodzenie, w teczkę pozostawioną na oknie znajdowała się bomba — petarda z mechanizmem zegarowym, nastawionym na godzinę 23-cią. Przyrząd wybuchowy owinięty był w galgany i posiadał materiał słabo wybuchowy, co nasuwa przypuszczenie, iż bomba była podłożona na t. zw. efekt.

Skutkiem wybuchu została jedynie osmolona podłoga.

Władze prowadzą drobiazgowo śledztwo, celem wykrycia sprawcy zbrodnicego zamachu.

Minister Beck w Genewie

GENEWA, 10. 5. (PAT). Dziś o godz. 16.50, przybył do Genewy p. Min. Spr. Zagr. J. Beck, w towarzystwie dyrektora gabinetu Lubieńskiego, wicedyrektora dep. politycznego Gwiazdowskiego, naczelnika wydz. prawnego Kulskiego i sekretarza osobistego Siedleckiego.

P. ministra na dworcu powitali: delegat R. P. przy Lidze Narodów Komarnicki i inni członkowie delegacji.

Przed ustąpieniem gabinetu Sarraut Francja bez decyzji

PARYŻ, 9. 5. Jutro na nadzwyczajnym posiedzeniu wydziału wykonawczego partii socjalistycznej przewodniczący stronnictwa dep. Blum wygłosi mowę, która będzie pewnego rodzaju expose programowe przyszłego rządu lewicy.

Wczorajsza rozmowa premiera Sarraut z Blumem i Daladier'em wywołała duże zainteresowanie w paryskich kołach politycznych. Wobec tej rozmowy i przyjęcia Bluma przez prezydenta Republi-

ki wytwarza się obecnie przejściowy stan rzeczy, polegający na tem, że gabinet Sarraut spełnia swe funkcje niejako w imieniu przyszłego gabinetu socjalistycznego — radykalnego.

BEZSKUTECZNE UMIZGI DO KOMUNISTÓW

W praktyce odbywa się to w ten sposób, że premier Sarraut konferuje z przedstawicielami dwóch stronnictw przyszłej większości rządowej w izbie, t. j. socjalistami i radykałami, poczem

zaś dep. Blum ze swej strony odbywa dalsze rozmowy z reprezentantami partii komunistycznej, którzy, aczkolwiek są niezbędni do zachowania większości rządowej, to jednak nie zamierzają wejść do nowego gabinetu. Wprawdzie na jutrzejszym kongresie socjaliści raz jeszcze wystąpią mają w tym względzie z apelem pod adresem partii komunistycznej, jednakże, jak przewidują w kołach politycznych, apel ten nie odniesie praktycznych skutków.

KŁOPOTY FINANSOWE

W obecnym położeniu gabinet premiera Sarraut ma przed sobą dwa główne zagadnienia, powodujące największe trudności: 1) polityka finansowa, 2) polityka zagraniczna. Wobec zagadnień natury finansowej, rząd stara się nie odwoływać do dawnego parlamentu, którego kadencja wygasa dopiero 1 czerwca, i nie mogąc w ten sposób wydawać zarządzeń, wymagających decyzji ciała ustawodawczego, stoi na straży franka, uciekając się wyłącznie do zarządzeń administracyjnych. Z drugiej strony gabinet obecny nie może powziąć żadnej decyzji, mogącej być w sprzeczności z tendencjami przyszłego rządu i przyszłej większości rządowej. W tych warunkach pewnym ułatwieniem dla gabinetu Sarraut jest fakt, że zarówno socjaliści, jak i komuniści kategorycznie oświadczyli się za utrzymaniem franka.

ODROCZENIE SPRAWY SANKCYJ

Drugą sprawą, stanowiącą poważną trudność w działalności gabinetu Sarraut, jest polityka zagraniczna, zwłaszcza zaś zagadnienie sankcji antywłoskich. Wczorajsze posiedzenie gabinetu miało być poświęcone głównie tej właśnie kwestji, przyczem, jak twierdzi „Paris Soir“, rząd obecny, nie mogąc angażować się w dalsze idące decyzje, starać się będzie w Genewie o odroczenie załatwienia sprawy sankcyj.

Koniec roku akademickiego na wyższych uczelniach

Mimo wielokrotnych przerw w zajęciach na wyższych uczelniach, które spowodowane zostały zajęciami wśród akademików, rok akademicki 1935/1936 zakończy się w zwykłym terminie. Koniec wykładów i zajęć na

wszystkich wyższych uczelniach nastąpić ma w dniu 30 czerwca r. b.

Spowodu przerw w zajęciach egzaminu na wyższych uczelniach przeciągnąć się jednakże do połowy m. lipca.

Przed ogłoszeniem wyroku w procesie o elektrownię

W związku z zbliżającym się terminem ogłoszenia wyroku w procesie m. st. Warszawy przeciwko Francuskiemu Towarzystwu Elektryczności, złożył naczelny radca prawny magistratu, adw. Jezierski, wydziałowi II handlowemu Sądu Okręgowego

pismo zawierające tezy obrony pozwu o przekazanie Elektrowni na własność miasta.

Pismo to zawarte jest na 41 stronach druku maszynowego. Jak wiadomo ogłoszenie wyroku w sprawie Elektrowni nastąpi dn. 29 b. m.

Przyjazd wycieczki węgierskiej do Gdyni

Na uroczystość poświęcenia okrętu M/S. Batory przybywającego do Gdyni w dniu 16 b. m. przyjeżdża do Polski specjalna wycieczka z Węgier licząca około 50

osób spośród członków Towarzystwa Węgiersko - Polskiego im. Stefana Batorego i organizacji gospodarczych. Poza udziałem w uroczystościach związanych z przybyciem M/S Batorego, uczestnicy wycieczki zwiedzą Gdynię i półwysep Helski.

Azana prezydentem Hiszpanji

MADRYT, 10. 5. (PAT). Azana został obrany prezydentem Hiszpanji, uzyskując 754 głosy na 846 głosujących.

Kary na aryjczyków

FRANKFURT, 10. 5. (PAT.). „Frankfurter Zeitung“ z dnia 9 b. m. donosi, że sąd w Stuttgarcie skazał aryjską parę małżeńską na 2 lata ciężkiego więzienia za podsywanie się pod nazwisko żydowskie i wyzwanie na tej podstawie od żydów około 400 mk.

Wczorajsza ulewa w Warszawie

Wczora około godz. 14 min. 46, podczas gwałtownej ułwy zalały zostały piwnice w budynku go spodarczym, należącym do zarządu Belwederu (Belwederska 39), oraz w kilku domach przy ul. Elsterskiej na Saskiej Kępie. Zarząd Belwederu zaalarmował komendę straży ogniowej.

Na miejsce wyruszyła przesył na pompą z V-go oddziału straży, którą strażacy wodę wypompowali.